

"Štajerc" izhaja vsaki petek, datiran z dnevnim naslednjem nedelje.

Naročina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krone, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 krov, za Ameriko pa 6 krov; za drugo inozemstvo se računi naročino z ozirom na visokost poštine. Naročino je platičati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 6 v. Uredništvo in upravljanje se nahajata v Ptiju, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 64, za $\frac{1}{2}$ strani K 32, za $\frac{1}{4}$ strani K 16, za $\frac{1}{8}$ strani K 8, za $\frac{1}{16}$ strani K 4, za $\frac{1}{32}$ strani K 2, za $\frac{1}{64}$ strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Stev. 42.

V Ptiju v nedeljo dne 15. oktobra 1911.

XII. letnik.

Italijansko-turška vojna.

Ptuj, 11. oktobra.

Spoštni položaj se ni posebno spremenil. Od dosedanjih krvavih prask nima nobena odločilnega pomena. Obrežje tripoličansko je sicer od Italijanov zasedeno, ali — kakor smo prorokovali — ni mogoče laški vojaščini v notranje dežele udreti. Spletke ob albanskem obrežju in sploh na Balkanu tudi še niso dozorele, da bi povzročile kako nevarnost za druge države. Vsled tega je tudi nevarnost, da bi bila Avstro-Ogrska prisiljena v boj stopiti, za sedaj odpravljen. Razne velevlasti poskušajo še vedno pomirovalno vplivati. Ali uspeha nimajo mnogo, ker ravno tako Italija kakor Turčija vsaka na svojem prvotnem stališču vstrejati. Treba bode torej počakati odločilnih bitk, da se položaj spremeni.

V naslednjem podamo zopet važnejša poročila, kakor so tekem zadnjega tedna došla!

Zavzetje mesta Tripolis.

Obstreljevanje mesta Tripolis po italijanski mornarici trajalo je več dni. Evropejci so večinoma iz mesta pobegnili; le kakih 2000 jih je še tam ostalo. V mestu samem niso italijanski strelci mnogo škode napravili. Tudi prav malo turških vojakov je bilo ubitih. Turška posadka se vsled pomanjkanja primernih topov ni mogla dosti braniti. Kjer se je branila, storila je pa to z velikim pogumom. Potem so turški vojaki zapustili mesto. Italijanski mornarji so zasedli najprve fòr Sultanje. Nekateri domačini so se potem Italijanom podvrgli in prosili, da naj se s strelnjanjem neha. Italijani so izkrcali še celo vrsto kompanij mornarskih vojakov s kanoni in strojnimi puškami ter so končno vso mesto Tripolis zasedli. Zasedanje se je zgodilo brez nadaljnih bojev. Izkrcone mornarje zapoveduje kapitan Cagni. Kontre-admiral Boreadol pa je bil za tripoličanskega gubernera imenovan. Tako je mesto Tripolis torej zdaj v laških rokah.

Egiptčani proti Lahom.

Po celem Egiptu agitirajo Turki jako strastno proti Italijanom in zahtevajo bojkot italijanske trgovine. Razne turške družbe vzele so svoj denar iz laške "Banke di Roma". Italijani so zahtevali, da bi se egiptanske morske svetilnike ugasnilo. Ali to se na določbo angleške vlade ni zgodilo.

Albanci proti Italijanom.

Albanski listi izjavljajo, da so sicer nasprotniki mladoturške vlade, ali svoje turške domovine nočejo izdati in zato nočejo ničesar z Italijo opraviti imeti. Tudi razni albanski poglavari in klubi stojijo na tem stališču, tako da se Italija ne sme preveč na Albanijo zanašati.

Turško mnenje.

Bivši veliki vezir Hilmi Paša je izjavil: Boji se bodejo gotovo še dolgo nadaljevali, kajti nobena turška vlada ne sme in nemore Tripolis odstopiti. Evropa se mora

ozirati na moč verske vezi, ki veže vse mohamedanske narode. Mi čakamo in bodemo do konca v zdržali. Italijani nam sicer ničesar ne morejo, ker je naša mornarica na varnem. Mi lahko proti na Turškem živečim Italijanom vse mogoče korake sklenemo. Mi lahko laški trgovini ogromno škodo povzročimo. Ako ne bode Evropa pravična, nastane lahko največja nevarnost za svetovni mir."

Italijani na albanskem obrežju.

V pristanu Medua so udrle italijanske torpedovke in so oplenile za Preveso določeno barko. Turške baterije so nanje brez uspeha streljale. Štiri laških parnikov čuva pri Santa Mauri in zapleni vse za Preveso določene barke.

Vihar po mohamedanskem svetu.

V Erzerumu so imeli Armenenci zborovanje, na katerem so zbrali 12.000 turških funtov denarja, ki so jih darovali za turško mornarico. Obljubili so, da bodejo z vsemi močmi proti Italijanom delovali. V Jemenu so se doslej borili proti turški okupacijski armadi. Ali zdaj so vodja Imam Yahia in z njim vsi jemenski šajki sklenili, pričetni takoj z bojem proti Italiji. Ponudili so Turški vladni 100.000 vojakov za boj v Tripolisu. V Egipatu so plemena Benghasi istotako pomoč Turčiji sklenili. Celi Sudan je vznemirjen in se na boj pripravlja. Celo na Kitajskem in v Indiji nabirajo denarje za Turčijo. Iz Rusije in drugih držav prihaja na tisoče turških prostovoljcev.

Brezuspešni trud Italijanov.

Italijani poskušajo zamanj, da bi prodri v notranje pokrajine Tripolisa. Neprerosno pred mestom je že turška konjenica, ki laške vojake vedno napada. Domače prebivalstvo se udeležuje bojev. Baje je v Tripolisu več kot 40.000 turških bojevnikov pripravljenih. Italijani so se moralni že večkrat nazaj v mesto potegniti.

Avstria in Balkan.

Avstro-ogrška vlada je vse balkanske države opozorila, naj ničesar ne storijo, kar bi povzročilo vojsko na Balkanu. Ako bi katera balkanska država to vkljub temu storila, moralabi Avstro-Ogrska nastopiti. (To poročilo še ni potrjeno!)

Anglija proti Turčiji.

Turška vlada ima pravico, zahtevati od Egipta 12.000 vojakov. Obrnila se je vsled tega na Angleško, da naj to dovoli. Ali ta se zdaj nakratk upira, čeprav se je preje vedno za prijateljico Turške delala.

Turčija se čuti močna.

Turška vlada se je zahvalila jemenskim šajkom, ki so ji ponudili 100.000 bojevnikov. Izjavila pa je, da jih za sedaj še ne potrebuje. Arabski pretendent Seid Ibrim ponudil je Turčiji 40.000 vojakov.

Kolera.

Poročila se glasijo tako, da so se med italijanskimi vojaki že pojavili slučaji kolere. Splošno se pričakuje, da se bode ta grozna bolezna hudo med laško armado razširila. Kolera seveda bi celi vojski kmalu konec napravila.

Morski boji.

Iz mesta Benghasi se poroča, da je turška artillerija dva laška parnika obstreljevala in hudo poškodovala. Med Turki vlada vsled tega veliko veselje. — "Matin" poroča, da je 6 italijanskih torpedovk ob albanskem obrežju tri turške torpedovke napadlo in po daljši bitki dve turški barki uničilo.

Oboroženje?

"Zeit" poroča, da je imel avstrijski poslanik Pallavicini z vojnim ministrom pogovor. Baje se je vojnemu ministru naročilo, da naj izvrši čim hitreje oboroženje, ker je pričakovati, da se Bulgaria ali kakšna druga balkanska država v vojno vmeša. Balkanske države so deloma mobilizirale in mora biti tudi Avstro-Ogrska pravljena. Velika nevarnost preti tudi od Črnega gora, ki jo bode Italija gotovo v vojsko proti Turčiji nahujskala.

Novibazar.

Turške oblasti so v sandžaku Novibazar med mohamedansko prebivalstvo razdelile orožje; med kristjani vlada vsled tega veliko razburjenje.

Rusija.

Rusija zbira baje na turški meji vojaštvo.

Zadnje vesti.

Turki so poskusili že razne naskoke na Italijanov zasedeno mesto Tripolis. Ko so laško posadko vznemirili, so se zopet po kratkem boju par kilometrov nazaj potegnili. Turki se zbirajo v bližnjem gorovju, od koder napadajo Italijane.

Pri Bormelianu so napadli Turki italijansko stražo. Streljalo se je pol ure. Italijanom so pomagali tudi kanoni iz parnikov. Napsled so Turki zopet odšli.

V noči od 10. t. m. poskusilo je več tisoč Turkov zopetni naskok na mesto Tripolis. Parniki v pristanu so jih z električno lučjo opazili in polagoma nazaj vrgli.

Poroča se, da so se pred Tripolism trije italijanski parniki potopili. Poškodovala jih je kanonada turških baterij.

Mladoturki zahtevajo zopet, da se vse Italijane iz Turčije izžene.

Bržkone se bode v Tripolisu v kratkem "sveta vojska" proglašila in "zeleni stavni preroča" razvila. To zastavo si je Mohamed sam izvolil. Kadar se jo razvije, zavezani je vsek Muhamedanec, kjer koli na svetu se nahaja, da prime za orožje.

Velevlasti in tudi balkanske državice izjavljajo, da je mir njih stremljenje.

Prese netljivo ednostavno

napravi se danes iz

MAGGI JEVIH kock

à 5 h

gotovo govejo juhe

za napravo vkuhanih juh
za polivanje zelenjave,
" " zosov,
" " pečenk itd.

Kocka da — polita edino s $\frac{1}{4}$ litrom
vrele vode — takoj 1 krožnik izvrstne
za rabo gotove goveje juhe.

391

Edino pristno

z imenom Maggi in varstveno znamko
krizeva zvezda!

Politični pregled.

Državni zbor.

Naš državni zbor je pričel svoje jesensko zasedanje pod jako neprjetnimi pojavi. Ne samo, da so revolverske kroglice fanatiziranega divjaka frčale po dvorani — o čemur poročamo na drugem mestu, — so tudi češki kričači napravili zopet velikanski škandal. Kakor povsod se hočejo namreč Čehi tudi na Dunaju vgnezditi in polagoma domačine izpodriniti. V svoji neverjetni prednosti so otvorili tudi celo vrsto Komensky-šol, v katerih hočejo deco nahujskati in tako polagoma večji vpliv pridobiti. Ker so bile te šole nepostavne, jih je oblast seveda zaprla. To je vzbudilo velikanski vihar v vrstah „panov“. In šli so ter privileklji v državni zbor množino otrok, bab, agitatorjev ter v poslopju pričeli divjati. Pod vodstvom čeških poslancev se je druge napadalo in prišlo je celo do pretepa. Nekatere osebe se bodejo morale zaradi tega divjaštva pred sodnijo zagovarjati. Žalostno pri temu je, da so tudi nekateri slovenski poslanci vtakali svoj nos v to godlo. Mislimo, da delajo kakor stenice nadležni Čehi že Slovencem

na Slovenskem dovolj konkurence; zato naj bi se slovenski poslanci raje za gospodarske potrebštine ljudstva brigali, kakor pa da se za češke junake pretepavajo . . . Vlada je predložila celo vrsto predlogov in postavnih načrtov, m. dr. tudi državni proračun za l. 1912, o katerem razpravljamo tudi posebej. Potem se je pričelo o raznih predlogih glede draginje in razpravljanju. Kot prvi je govoril socialno-demokratični voditelj dr. Adler na tako izvajalni način. Med govorom je tudi vskljen, da je čudež, da se v Avstriji vsled bede že niso nemiri pričeli. V tem hipu je padlo razgalerije pet revolverskih strelov; kroglice so frčale okoli glav ministrov in v dvorani je nastala grobna tišina. Zbornične sluge so morilca takoj prijele. Seja je bila potem prekinjena in konferenca načelnikov sklicana. Ko je bila seja zopet otvorjena in je hotel dr. Adler svoj govor nadaljevati, nastal je velikanski vihar. Poslanci so vpili nad socialisti: Morilci! Dr. Adler je v imenu svoje stranke odklonil odgovornost za blazni čin morilca. Potem je govoril ministerski predsednik pl. Gauthsch, ki je socialiste jako hudo napadel in jim očital hujskarijo. Rekel je, da se vlada nikogar ne boji in da bode pot postave odločno hodila. Istotako so govorili razni drugi poslanci. Nato je bila prva seja zaključena. — Tudi druga seja je stala še pod vtičom Vavrakovega strelnjanja. Polagoma šele so se duhovi pomirili. Najprve je imel finančni minister daljši govor, v katerem je razpravljal o državnem proračunu in drugih vladinih predlogah. Posebno veselega finančni minister ni povedal. Rekel je zopet, da je treba državne dohodekše zvišati, to pa potom zvišanja indirektnih davkov. Vlada hoče urediti vžitinske davke na žganje in pivo, vpeljati monopol na užigalice, davek na automobile in šampanisce itd. Z eno besedo, govoril je tako, kakor finančni ministri vedno govorijo: s proti sebi obrnjениmi rokami . . . Zbornica je potem izvolila predsedništvo i. s. je bil izvoljen dr. Sylvester (nemško-narodni) za predsednika in ostali dosedanji podpredsedniki zopet. Na koncu seje prišlo je zopet do hudi prepirov; soc.-dem. poslancu Hillebrandu se je očitalo, da je Vovrakov zločin odobral. Zbornica je na tej seji tudi o draginskih predlogih razpravljala. Zanimivo je govoril posl. Kraus (nemški rad.) proti kartelom. Rekel je, da je draginja splošna in da so jo krivi oni kapitalisti, ki se v kartelih združujejo. Na Avstrijskem imamo 66 takih kartelov. Govornik je popisal, kako ti karteli podražijo petrolej, sladkor, železo, premog itd. Po raznih vprašanjih bila je potem ta seja zaključena. — Torkova

seja je bila posebno važna, ker se je pečala z vprašanjem draginje in je prinašala tudi izjave vlade. Ministerski predst. Gauthsch je izjavil, da je draginja po celiem svetu razširjena. Vzroki so v prvi vrsti iskatvi v večnem zvišanju plač in v dejstvu, da so se široki sloji ljudstva navadili čez svoje razmere živeti. Tudi naša trgovska politika ni bila vedno srečna. To dokazujejo zlasti colnine na žitje. Ali tudi vsako drugo blago je postal dražje. Šteje živine je dognalo, da je množina naše govede nazadovala za 37%. Tudi na Ogrskem je živinoreja nazadovala. Pogajanja z Ogrsko glede mesnega vprašanja se bodo nadaljevala. Temu vprašanju pa ne bode vlada dalmatinske železnice trževala. Argentinsko meso se ni posebno lahko prodalo. Pri nas organizacija prometa med producenti in konzumenti še ni dovolj razvita itd. Za Gauthschom je govorila še celo vrsta govornikov. Pravosodni minister je očitno zavrnil napade na sodnike. Zanimivo je govoril tudi poljedelski minister o pospeševanju domače živinoreje.

*

Stetje živine, ki se je pred kratkim po celi državi izvršilo, dognalo je, da naša avstrijska kakor tudi ogrska živinoreja nazaduje. Ako se pomisli, da je ravno živinoreja edino polje, ki prinaša kmetijstvu pravi hasek, potem se lahko trdi, da naše kmetijstvo sploh nazaduje. Leta 1900 prišlo je na vsakih 100 avstrijskih prebivalcev $36\frac{1}{2}$ kosov govede. Leta 1910 je padlo to število za 12,3% in znaša samo še 32 kosov. Nasprotniki kmeta seveda trdijo, da dokazuje to dejstvo opravičenost uvoza inozemske živine in mesta. Po našem mnenju pa dokazuje samo to, da je pospeševanje domače živinoreje najnujnejša državna potreba. Zato naj bi vlada v prvi vrsti našemu kmetu pomagala.

Srbško mesto dovoljeno. Poljedelsko ministerstvo dovolilo je klalni vedenj na Dunaju uvoz 5000 kosov govede in 15000 svinj, nadalje družbi Schleifelder 5000 kosov govede in 10000 svinj in družbi Gascau 4000 kosov govede ter 10000 svinj iz Srbije, da se mesto proda na Dunaju, v Budimpešti, v Gradcu in drugih večjih mestih. No, zdaj bodejo pa vsi siti!

Državni proračun za leto 1912. Vlada je predložila državni proračun za leto 1912. Z ozirom na prejšnjo leto (1911) kaže ta proračun sledče številke:

l. 1912	l. 1911
Skupne potrebštine 2.916.685.263	2.818.196.736
Skupno kritje 2.916.990.844	2.818.507.772

Preostanek 305.581 311.036

Skupne svote so se torej od lanskega leta za nekaj znižale, kar pa ne pomeni mnogo. Ker še ni sklepov delegacij, „prišparala“ je vlada n. pr. okroglo 50 milijonov za vojaške izdatke; ali ljudstvu pomaga to presneto malo, ker bomo to sveto prihodnjo leto plačati morali. Glasom proračuna prinašali bodejo direktni davki nekaj čez 11 milijonov več kakor lani; večinoma ($9\frac{1}{2}$ milijonov) se računa tukaj na osebne davke. Indirektni davki pa morajo prinesi nekaj čez $11\frac{1}{2}$ milijonov več kakor lani. Zvišanje cene tobaka prineslo bode vladi baje čez 18 milijonov več kakor lansko leto. O posameznih točkah proračuna bodoemo še govorili.

Cesar je potrdil izvolitev g. dr. Joh. Schmidera za okrajnega načelnika mariborskega in dr. Fr. Kornfeld za njegovega namestnika.

Nemiri vsled draginje na zgornjem Českem so bili tudi posebno hudi. Posledica teh je zdaj velikanska množina kazenskih razprav. V Kraljevemgradcu se je imelo 66 oseb zaradi upora zagovarjati; dobili so od 5 do 10 mesecev ječe. Istotako je v drugih krajih.

Maročansko vprašanje. Nemška vlada sprejela je francoski načrt pogodbe glede Maroke v vseh važnih in bistvenih točkah. S tem je zajamčeno, da se bodejo nasprotja med Nemčijo in Francosko mirnim potom rešila in je bojanzen glede tozadne vojske odstranjena.

Boj v Tripolisu.

Kakor poročano, so Italijani obrežje tripoličanske province že zasedli in bodojo tudi zdaj polagoma celo deželo okupirati. Turki se pravzaprav niti branili niso, da preprečijo prelivanje krvi. Kajti dobre mornarice nimajo in italijansko brodovje je njih male trdnjave kmalu porušilo. Italija se pa kravovo moti, ako misli, da je s tem že znagala. Prav boj za Tripolis se bode šele pričeli. In ta boj bode krav ter dolgotrajen. Turške posadke so šele proti notranjemu deželu. Naša slika kaže take turško-tripoličanske vojake z oficirjem. Združili se bodejo ti vojaki z Arabci, ki so baje izborno oboroženi. Tako se čez Malto poroča, da je 1200 Arabcev, oboroženih z Mauser-puškami, v neposredni bližini Tripolisa. Posamezni poglavari (šajki) vseh plemen Arabcev so sultani izjavili, da mu hočejo zvesti ostati in da se bodejo do zadnje kapljice krvi proti Italijanom branili. Tako bode nastala t. zv. „guerilla-vojска, ki je vedno nevarna in huda. Saj je imela celo Avstria presneto mnogo za opraviti, predno je premagala turške ustaše v Bosni-Herzegovini. Italijanska ekspedicija v Tripolisu pa je mnogo nevarnejša in hujša.

Ali si se že naročil na

„Štajerčevi“ kmetski koledar za

I. 1912?

Türkisch-tripolitanisches Militär.

Streli v državnem zboru.

Čudni so časi, v katerih živimo, in vedno živimo. Ali je bilo, da je vredno, da je

novica, ki je neverjetna in nepričakovana. Ali živimo na Ruskem, v državi zatiranja, krvave nagajke, vislice in Sibirije? Skoraj se človeku tako dozdeva...

Zgodilo se je namreč to-le:

Pretekli četrtek se je začelo jesensko zasedanje avstrijske državne zbornice. Zbornica je z ozirom na dane razmere sklenila, da razpravlja najprve o predlogih gledé draginje, ki so jih stavili razni poslanci. K tem predlogom dobil je najprve vodja avstrijske socialne demokracije dr. Adler besedo. Imel je daljši in ognjevitji govor, ki je imel gotovo precej revolucionjskega značaja. Glasom poročil je ravno rekel: „Jaz poznam bedo proletariata na Avstrijskem. Ni se čuditi, da nastane enkrat vihar; čudež je le, da ta vihar še ni nastal“ — — in pri teh Adlerjevih besedah vstal je na galeriji mlad mož, potegnil revolver iz žepa in ustrelil proti ministerski klopi. Oddal je pet strel. Potem je zaklical: „Živelja socialna demokracija!“ — Tačko so pribiteli sluge in so morilca prijeli. Morilec je prav izbornomeril in se je le čuditi, da se ni zgodila nesreča. Na ministerski klopi sta sedela takrat minister grof Stürgkh in minister dr. pl. Hohenburger. Mimo njunih glav so kroglice fréale in Stürgkh celo v obleko zadele, brez da bi ga ranile. Tudi podpredsednik Pogačnik je bil v veliki nevarnosti. Storilec je takoj dejal, da je član socialno demokratične stranke. Rekel je, da se je minister dr. Hohenburger med Adlerjevimi govorom nasmejal; to da ga je tako razburilo, da je hotel ministra ustreliti. V zaporu se je potem dognalo, da se piše morilec Nikolaj Njegus Vavrak in da je Dalmatinec. Njegova družina je pristojna iz Črnogore in morilec je celo v nekem dalnjem sorodstvu s črnoškim kraljem Nikito. Izuchen je kot mizarski pomočnik, ali bil je vedno delmržen. Pred kratkem je podedoval par tisoč kron; denar je s slabimi ženskami zapravil in ostalo mu je 600 K. Tako se je odpeljal na Dunaj. Tam je prosil znanega mu tajnika mizarske organizacije Paulina (ki je svoj čas tudi v Ljubljani delal), naj mu preskrbi vstopnico za parlament. Ta je pri soc. dem. poslancu Widholzu posredoval in tako je prišel Vavrak v državni zbor, kjer je izvršil svoj zločin. Njegusa in tudi Paulina so oddali sodnini in nadaljnja preiskava bode dognala resnico o celi zadavi...

Tako je bil torej letos naš državni zbor otvoren! Ves civilizirani svet obsoja ta zločin najojstreje. Mi ne stojimo na stališču, da je

tega zločina ta ali ona politična stranka kriva. Ali vsekakor se porajajo misli in načrti anarhističnih zločinov na podlagi brezmejne in brevestne agitacije. Kdor zagovarja opravičenost nasilja, ta zagovarja tudi politični umor! Agitatorji naj bi pomisili, kaj govorijo in komu govorijo. Izkro zazburjenosti je lahko med nezavedno ljudstvo vreči, ali vihar je težko vstaviti. Proti draginji ti blazni strelji niso pomagali; nasprotno. ljudstvu so hudo škodovali. Ljudstvu in zlasti delavstvu. Politične razmere so pričele v naši državi porajati nekako anarhijo in proti tej treba bode vsem nastopati, ki imajo zmisel za red in za delo!

katero vodi že vseh 15 let gosp. Gollob, kaka krivica zgodila; ni človeka najti, ki bi reknel, da z dosedajnim uradovanjem ni zadovoljen; le vsak kateremu je g. Gollob pomagal, ga hvali in mu je hvaležen. Jaz mislim, da tako kakor jaz, tudi vsak pošteni ud te posojilnice, gotovo pride dne 21. oktobra ob 8. uri zjutraj na novo volitev, in odda svoj glas za gospoda Golloba in za star odbor. Ne dajte se za nos voditi od Kraigherja, Tušaka in Klemenčiča; ti ljudje še Vam nikoli niso nič pomagala in nikoli nič ne bodo. Ti ljudje bi zdaj radi korist nase potegnili, ti ljudje bi se radi s tem bahali kar je g. Gollob pripravil! Da se to tem tujočem ne posreči, pridite vsi vrli udi in volite zopet našega g. Goloba in njegov odbor! Član posojilnice.

Ljutomer. O izidu znane Karlekove zadeve so poročali že razni listi precej obširno. „Stajerc“ ki je poseben ljubljene lotmerškega „Geldjuda“, bode pogledal vsestransko v vse predalčke, kajti ljudstvo mora in hoče zvedeti to, kar je res in gola resnica. Zamorec se je pral in pral; toda umazan je bil dr. Grossmann, ko je začel tožiti, umazan je še tudi danes in umazan ostane do zadnje urice. Verjetno je toraj, da je porabljal dr. Grossmann, odvetnik in posestnik v Ljutomeru, stare koleke! No, o tem so bile prepričane že davno Seršenove krave. — Znano je, da je zasluzil Karlek z nekim pooblastilom na nepošten način 2 kroni. Očitala so se mu razna ostudna dejanja — toda ta poštenjak ni tožil. Možakar je izjavil mnenje, da bi bila pravda s „Stajercem“ brezuspešna. To radi verjamemo, kajti dokazalo bi se, da so vse trditve resnične in Karleka vzela bi bila megla že davno. Dr. Grossmann se je opetovano širokoustil, da je žrtvoval za ljudstvo tisočake in tisočake. Čudno! Ni pa imel potrebnega drobiža, da bi začel tiskovno pravdo zoper „Stajerca“, kar bi bila vendar njegova dolžnost. Takrat, ko je tožil neke odlične gospode, ker so trdili, da ima posojila od Südmarke, je tekom obravnave prisegel, da nima takega posojila. V s starimi štemplji obrobljeni in s sfsinkom poškropljeni pravdi izjavil je pa vedno pošteni Karlek, da tozadenvno prisegel ne bode. Zdrava pamet, kaj porečeš k temu slučajemu?! — Izid pravde, ki se je dokončala dne 5. oktobra t. l. v Mariboru, je ljudstvo skrajno presenetil. Karlekovi gnusni čini so znani v vsaki kočici in ne najdeš človeka, ki bi mu bil prijateljski vdan. Odvetniška zbornica ima celo kopje gradiva. Od nje se je zahtevalo, da bi poslala v Ljutomer preiskovalnega komisarja, ki bi zasledoval in študiral na licu mesta in takoreč od osebe do osebe nad vse smrdljivo delo prvaškega voditelja dr. Grossmana. Sedaj bode govorila na podlagi starega gradiva ter novih in najnovejših dejstev ta njegova oblast v Gradcu. Res pa je: Glas ljudstva — Božji glas! — Povsod slišiš vprašanje: „Kako je vendar bilo mogoče, da ni zgrabil državni pravnik nesramnega človeka, ki sliši na ime Karlek, da niso pomagali vsi dokazi, da so bili ovrženi vsi znaki in da je ostala le verjetnost lumperije na kosmati vesti „Geldjuda“ in poštenjaka vseh poštenjakov?!“ Odgovor za danes: „Laž, zavijanja, sumničenje, slučaji in morda neka Božja milost, ker še možiček ni popolnoma dozoret za vraga.“ Pošteno ljudstvo! Verjetno je toraj, verjeti se da in verjeti se mora na podlagi sodnijske razsodbe, da je porabljal dr. Karol Grossmann, odvetnik v Ljutomeru, stare štemplne in da je ogoljufal s tem lopovskim činom državno blagajno.

Sv. Anton v slov. gor. Malokedaj se sliši in bere v Vašem cenjenem listu od nas Antonjevančan. Zato pa g. urednik, si ne želimo, da bi ta dopis romal v koš. Naj se zve med svet, kako imamo mi vendar vnetega in pridnega gkaplana. Posebno skrb ima on za dekleta. Da si pridobi gotove osebe, naroča časnike, naslovljene na kaplano, da hodijo ponje. Iz tega potem sledijo taki slučaji, kot navedem tu enega. Prišel je namreč opoldne nek fant iz Smilne po spoved k neki hudo bolni osebi. Ko opravi tam kaplan svojo dolžnost, mislil je domov gredoč kaditi cigarete; ker jih pa ni imel je šel od tam v bližnjo gostilno in trgovino, da si jih kupi. Imel je pa tisti gostilničar in trgovec ravno zidarje. Gre tudi k njim malo pogledat. Ker pa

Pralni ekstrakt „Ženska hvala“

za namakanje perila.

Najpopolnejše nadomestilo za
belenje perila.

Najboljši in najzanesljivejši pralni
prašek.

Pralni prašek je zaupljiv predmet.
Ako hočete Vaše drago perilo obvarovati škode, tedaj se čuvajte pred
ponaredbami!

Dopisi.

Sv. Trojica v Slov. gor. V sredo 4. t. m. je bil pri sv. Trojici občni zbor posojilnice. Dosedajni odbor je nameraval tihom in mirno, kakovska tretje leto, ta zbor in volitev skleniti. Ali naš navadni nemir in preprič delajoči pravaki s tem niso bili zadovoljni; radi bi si našo posojilnico osvojili. Naša pososilnica obstoji že 15 let; ustanovljena z velikim trudem in skrbjo, pa tudi z velikimi težavami od gospodov F. Gollob, Kirbisch Karl, Kovačič Jakob pokojni Wračko in Steinbauer. Ti gospodje so imeli s tem veliko dela in skrbi, ali zdaj v celi Trojščki, Antonješki in Benedički fari ni človeka najti, kateri bi rekeli, da se mu je v posojilnici,

Od vojske.

Turčija je imela vedno hude notranje boje. Prejšnji njeni vladarji, zlasti bivši sultan Abdul Hamid so si domišljavali, da so še vedno nekakaj azijski poglavari. Zato so zapisali državo pred vsakim zunanjim, modernim evropskim vplivom. Vkljub temu, da ima Turčija pravzaprav velikanske moći združene, jih pod starim režimom ni mogla in ni hoteli izrabljati. Ko so potem prišli Mladoturki do vlad in so nazadnjaškega sultana pregnali, pričeli so seveda v kratkem času z vso naglico državo modernizirati. Poklicani so iz Nemčije oficirje in vojaške strokovnjake, ki so armado popolnoma reorganizirali in izvezbali. Tako se zmore turška garnizona danes z velikim nasprotnikom meriti. Naša slika kaže glavne vrste vojakov Turčije (zgoraj) in Italije (spodaj). Zgoraj (pri Turkih) vidimo od leve na desno: 1. ulanca, 2. dragonca, 3. albansko infanterijo, 5. pehotno artilerijsko, 6. in 7. pa generalne stabne oficirje. — Pri Italijanah (spodaj) vidimo: 1. infanterista, 2. infanterijskega oficirja, 3. bersagliere vojaka, 4. planinskega lovca, 5., 6., 7. in 8. mornarske vojake, oficirje in mornarje, 9. kavaljerista, 10. štabnega oficirja in 11. artilerijsko.

je kaplan hudo zgovoren mož v družbi, ni ostalo to brez posledic. Dal je najprej za par litrov vina, potem še za par. Zidarjem in drugim delavkam je prišla ura za nebot. Bilo je pri delu tudi več deklet. Te je sili kaplani, naj zapojejo katero. Razgreti od vina, začno peti vsi vkljup; peli so pa hudo narodne pesmi kakor je tista: „Dekle plenice prat, pri bistrem studencu“ itd. Kaplan je dobro vedel, da biva na nasprotni strani bolana oseba (umrla je po tem dogodku za par dni); a vkljub temu je sili k petju. Menda je dalo kaplano najljubši osebi v imenu „korzingarce.“ Prišla je menda nalašč v trgovino, da kupi kaj malega; ker ji je bilo rečeno od kaplana, naj prisede, je to radovoljno storila. Pelci so tako dolgo, da ljudje, ki so to slišali, niso vedeli ali so bile pesmi ali kdo drug spušča take živinske glasove v svet. Okoličani, so se zgražali nad takim petjem in kričanjem, posebno, ko se je izvedelo, da je bil zraven g. kaplan. Bil je že precej natrkan in v tem izrazil marsikaj, kakor tudi to, da se bode prosil na drugo faro, da noče več hlapčevati ne fajmoštru in ne faranom. Ura je bila že pol desetih zvečer, ko se spravijo na odhod. Del družbe se razide domov, drugi del družbe pa gre z kaplonom ali bolje rečeno z „korzingarco.“ Pojoč pesmi pridejo do razpotja. Ona pa reče kaplangu, da naj gre ž njo, ker jo je strah, posebno pred materjo. Njemu se seveda ni mudilo domov, čravno je ura že pozna in dobre pol ure daleč na okrog, zato gre ž njo. Gre pa še neka druga oseba v imenu „kuharce“ iz mesta Gradca, ki je bila na počitnicah pri svoji teti. Ko pridejo tako do njene doma, obide navidezen strah g. kaplana in reče, da naj gre katera ž njim. Ker pa mati nobene ni pustila, je šla ona sama nekaj časa zraven. Kaj ne, dragi urednik in pa bralci ljubega nam lista, kako lepa je ta dogoda! A je žalibog resučna. Kaplan Kren si misli, da ni nič to napačnega. Če pa on zve, da si je peljal kateri fant dekle v krčmo in potem gre k njemu domov, pa razbijajo v razsaja po kanceljnu, da je strah gotovo vsacega, kateri je v cerkvi. Ali je to lepo, da je pomagal peti take nelepe pesmi nasproti bijavočega bolnika? Raje bi šel k njemu in ga tolazil v že skoro zadnjih trenutkih njegovega življenja. Čakali smo par nedelj, če bo res vzel slovo od svojih ovčic; ker pa je precej nabermal po fari pšenice, mu je menda upadel pogum, da bi se prosil drugam. Povem naj še nekaj, kar vzbuja vso ljudstvo v fari. Peljal se je predzadnjo nedeljo zvečer ob deveti uri na spoved v drugo faro sv. Andreja v občino Ljubina. Pri njem pa je bila tisti večer „korzingarca.“ (Ona gre večkrat k njemu.) Bilo je pa njo strah samo doma, da bi se pripeljal on spet nazaj ali pa, da bi šla domov, zato se pa pelje ž njim dve uri daleč na spoved. Ona in voznik počakata zunaj, da opravi on svojo opravilo pri bolniku; potem se pa peljejo skupno nazaj. Med potom pa se pri-godi majhna nesreča (tako namreč govorje ljudje). Zvrnejo se v gozd takoj imenovani „črni luknji“. To pa ni bila še najtavečja nesreča, če se je to zgodilo, le to je grozno, da se je med tistim časom zbliskalo in strah je obšel pa ne voznika,

ki tega ni videl, kaplana namreč samega . . . Bojim se, da mi g. urednik ne prestrižejo s tisti dolgimi škarjami moj dopis, zato ga končam; le to naj še povem, da će se ne bo poboljšal g. kaplan, in bo ugajan večkrat take neslanosti, bom Vam in pa bralcem tega lista vsikdar poročal.

Faran.

Sv. Križ na murskem polju. Nedavno so se vozili naši „zvezzarji“, recte „oberklerikalci“ s svojimi ženskami k Jeruzalemu v neke gorice. Z njimi so bili nemški in slovenski pridigarji in katehetje ter bogoslovski profesorji, kot vodja vsega pa naš č. g. župnik. Tam se je pilo in jedlo in zopet jedlo in pilo, vmes pa prav pridno klestilo po poštenih ljudeh. Naš g. župnik pa je blage volje sprejemal informacije za nedeljske pridige. Kako ste se pa počutili v tej družbi, g. župnik? Potem, ko so se vsi dosita najedli in do grla napili izbornega Jeruzalemčana, so se peljali domov. Spotoma se je prispetila nekemu „oberklerikalcu“ nezgoda. Po Ljutomerju pa je neka znana ženska tako kričala, da ji je baje hotel redar že bladno prenočišče preskrbeti. Vi, g. župnik, ki po nedeljah tako gromovito udrihate proti pijancem, preklinjevalcem, obrekovalcem in oskrunjevalcem nedelj ter praznikov, posežite enkrat v vaš lastno stranko. Tam boste našli brez navodil dovolj gradiva za pridige. Povejte jim nekaj pri vaših tajnih zabavah! Kdo oskruni praznike, kakor vaši klerikalci, ki se na Bogu posvečenih dneh okoli vožijo in pijačujejo? Kako pa je bilo na Roškarjevem zborovanju, ko niste mogli predsednika dobiti? Tedaj ste pripravili za predsednika Vašega nadagitatorja, sebi in njemu v posmeh. Pač v sili vrag mušice zoblje, ali ta človek vendar ni zmožen politična zborovanja pozviti. O drugih klerikalnih neumnostih enkrat pozneje.

Faran.

Iz Amerike. Milwaukee, 25. sep. 1911. (Severna Amerika) Cenjeni gospod urednik! V Milwaukee ima „Štajerc“ že lepo število naročnikov in v vsakem dnevom se pač število novih več; vendar pa se redko kedaj sliši od nas. Zato bi jaz prosil malo prostora, da vidite, kako tisti, ki se štejejo k najbolj „narodnim“ in „pobožnim“, plačujejo storjene njim dobrote. Pred kratkim je odišel neki Š. A. K. iz Stopnega pri Makolah v staro domovino. Delal je tukaj 4 leta v Milwaukee Chair Co. Toraj 4 leta se je „Vorman“ mučil z njim in mu moral vsako reč razgovediti kot majhnemu otroku, medtem ko bi mu se ne bilo treba, ker je tukaj tacih, ki znajo nemški in angleški, na izbiro. Ali njemu se je mož smilil, in potpel je z njim. Sedaj, ko si je nekaj prihranil in šel domu, je ta surovež, mesto da bi se „Vormanu“ zahvalil za njegovo potprežljivost z njim, kazal fige in mu rekel par psov v obraz, katere se je v štirih letah naučil angleški. In par Slovencev, ki delajo tam, so se temu smeiali. Sedaj pa se povprašujejo in čudijo, kako da „Vorman“ ne sprejema več Slovencev. Bedaki, ali naj sprejema še naprej take osebe, ki plačujejo dobrote na tak način?! Ko bi ta le junak ne bil čisto bedast, bi se gotovo sramoval, a tako si misli,

da je storil veliko junaštvo. Z njim je šel tudi „Stari Amerikanec“, o katerem je „Štajerc“ že itak pisal. Vendar je spravil še prej svojega brata sem, da dela on zgago tukaj. Ta je še polni „Grünhorn“ in toži stare delavce, da bi jih spravil ob delo, seveda s pomočjo drugih, kajti sam se „nemre vüm zgüčati“, ker v Ameriki „nači gücijo“, kot pri Veliki Nedeli. Vendar prava dva sta odišla skupaj, in res je, da „gliha vkljup štriha.“ Čudno, da se taki junaki ne držijo gesla „Svoji k svojim“ in ne delajo samo po slovenskih tovarnah. Čudno, da se ta stari Amerikanec, ki je vendar tako naroden, ne boji za svojega brata, da bi postal nemčur ali celo Anglež. Kajti ni še celo leto tukaj, in že zna „yesser“ in „šur“, in to vendar ni slovensko. Prihodnji več.

Punklavi Hons.

Dama

391

ki drži kaj na zdravo negovanje kože, ki hoče zlasti pega odstraniti ter mehko, nežno kožo in beli teint dobiti in obdržati, umiva se edino z
,Steckengärtl“ lilijskim mlečnim milom (znamka „Steckengärtl“) od Bergmann & Co. Tiskarski a. E. Kos za 80 h se dobri v vseh apotekah, drozrijah in trgovinah s parfumom itd.

Novice.

5000 kron nagrade razpisano je za tistega, ki bi mogel naznani ponarejalca 100 kronskeih bankovcev iz leta 1910 in 20 kronskeih bankovcev iz leta 1907. Taki ponarejeni bankovci križijo nameč v zadnjem času po Avstriji. Ponaredbe so prav izborne. Pozna se jih zlasti na tem, da se mastno svetijo.

Ruske razmere označuje slučaj morilca Bagrova. Kakor znano, ustretil je Bagrov ministru Stolypinu in je bil zato na smrt obsojen leta 25. p. m. v Kjevu tudi obešen. Delavci nopravili so ob tej priložnosti velike izgrede. Par sto delavcev je policija zaprla. Tudi mnogo hišnih preiskav je napravila, pri katerih je našla veliko število revolucionarnih oklicov. Zanimivo je to, da se še danes natanko ne ve, je li je služil Bagrov nazadnjaški „Ohrani“ ali pa revolucion. Preiskava je pustila mnogo nejasnega. Neki Kuljabko izpovedal je pri sodniji sledče o morilcu: Bagrov bil je od 1. 1906 naprej tajni agent kjevske „Ohrane“ (to je one krvolocene organizacije, ki deluje skupno s policijo proti ustašem). Bil je eden njenih najboljših delavcev. Vse njegovo delo je bilo izdajstvo. On je razne anarhistične organizacije izdal in vsled njega so bili njih člani v Sibirijo odgnani. Tako je padel vsled Bagrova voditelj anarhistov Taratuta policiji v roke. Razkril je razne fabrike bomb in Bagrov je napravil, da je bilo stotero ustašev obešenih in v Sibirijo odgnanih. Leta 1910 zapustil je Bagrov Kjev in se je tam šele 10 dni pred svojim umorom zopet pokazal. Kuljabki je takrat povedal, da hočeta dve osebi ministra Stolypina umoriti. Potem pa je šel in — ustretil sam ministru. Pač čudno! Tudi pred svojo smrtjo v očiglivi vislici ni hotel Bagrov povedati, kako je ta načrt v njegovem srcu dožorel. Po našem mnenju je slučaj Bagrova pač dokaz, da je v krvavi državi carja-batuške vse gnilo in da se porajajo celo v policijskih srčih ustaške misli.

Iz Spodnje-Stajerskega.

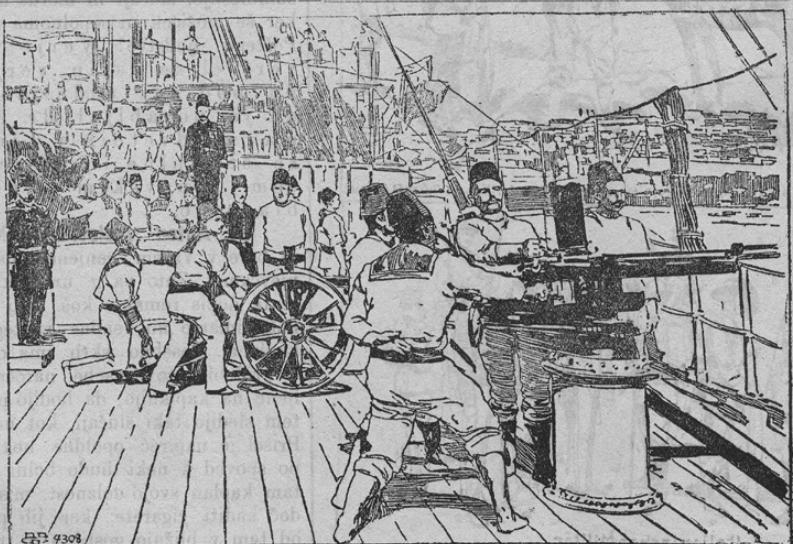
Letni in živinski sejni na Štajerskem.

Sejni brez zvezdic so letni in kramarski sejni; sejni, zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejni, sejni z dvema zvezdicama ** pomenijo letne in živinske sejne.

Dne 14. oktobra v Brežicah (svinjski sejem). Dne 15. oktobra pri Sv. Lovrencu nad Mariborom*; v Ernovžu (sejem z malo živino), okr. Lipnica. Dne 16. oktobra na Planini*, okr. Sevnica; v Račah*, okr. Maribor; pri Sv. Lenartu**, okr. Slov. Gradič; pri Sv. Duhu v Ločah**, okr. Konjice; v Spielbergu**, okr. Lipnica. Dne 17. oktobra v Radgoni*; v Ormožu (sejem s ščetinarji). Dne 18. oktobra v Podsredi**, okr. Kozje; na Ptuju (sejem s konji, govedom in ščetinarji); v Vojsniku*, okr. Celje; pri Sv. Treh Kraljih, okr. Sv. Lenart v Slov. gor.; v Imenem (svinjski sejem), okr.

Od vojske.

Omenili smo že, da je turško vojsko prav izborno, čeprav ni vsele večnihi notranji preipi in križ turška mornarica moderno oborožena. Naša slika kaže turški parnički s svojo artiljerijo v boju. Mali parnički kanoni se sicer ne morejo meritri z velikanskimi topovi italijanske mornarice, ali prezreti se jih zlasti z ozirom na pogum turških vojakov tudi ne sme. Disciplina ne imajo turški mornarji izborni in verški fanatizem Muhammedancev ne pozna nobene bojavljivosti. Turške barke so bile od Nemčije kupljene in tudi mornarji so večinoma od nemških oficirjev vzgojeni.

Türkische Schiffsartillerie

Kozje. Dne 19. oktobra na Bregu pri Ptiju (svinjski sejem). Dne 20. oktobra v Rogatcu (sejem s ščetinarji). Dne 21. oktobra v Sevnici**, v Brežicah (svinjski sejem); pri Mali Nedelji**, okr. Ljutomer.

Iz Škole se nam poroča, da neki Anton Greif prav nepotrebne opazke o tamоšnjih gasilcih dela. Tako trdi m. dr., da se požarniki v Školi zdaj sami po „Štajercu“ hvalijo in povzdigujejo ter da je bilo vse drugače, kakor se piše. Temu nasprotno izjavljam podpisani, da sem bil jaz sam pri okrajnem gasilniškem zboru v Školi, da sem sam opazoval izborno uspele vaje tamоšnjih vrlib gasilcev, ter da sem sam dotično poročilo v „Štajercu“ spisal. Kdor pa kaj drugača trdi, laže vedoma! Sicer pa so se vsi zunanjci požarniki, z okrajnim načelnikom g. Steudtejem jako laskavo izrazili o školski požarni brambi. Vsi smo bili veseli nad lepim uspehom. Vsa čast školskim gasilcem; tisti pa, ki o njih neumne govorice širijo, naj se sramujejo, ker hočejo celo požarno brambo v svojo politično gonjo potegniti. Toliko Greifa in njemu ednakim možakjem v odgovor! — Ptuj, 10. oktobra 1911. — Karl Linhart, urednik „Štajerca.“

Roševa gospoda v Hrastniku se je zopet enkrat grozovito opekla in do kosti blamirala. Kakor znano, nahaja se v Hrastniku prepotrebna nemška šola. Potreba te šole je že s tem dokazana, da ji je vlada v tako hitrem času priznala javnost. Rošeci so od jeze ogenj in zvezlo pljuvali in so letali od Poncija do Pilata. Končno so nahujški občinska zastopa v Dolu in Trbovljah ter krajni šolski svet v Hrastniku, da so se ti proti tej javni nemški šoli pri upravnemu sodišču pritožili. Ali upravno sodišče je to postavno neutemljeno pritožbo zavrnilo in Roševci so za eno blamažo bogatejši. Nemška šola v Hrastniku pa bode cvetela in napredovala, ko se nikdo niti več spominjal ne bode, da je enkrat po Trbovljah pašoval neki Roš.

Na Bregu pri Ptiju otvorili so pred kratkim novo zgrajeno nemško šolo. Kako občutna potreba je bila ta šola, dokazuje dejstvo, da je danes že prenapolnjena in da ji bode treba že v kratkem četrti razred priklopiti. Prebivalstvo v ptujski okolici je jako veselo nad tem uspehom. Za šolovodjo bil je imenovan g. nadučitelj Wankmüller, ki je priznan kot izvrstni šolnik in dolgoletni praktik. Želimo, da bi šola cvetela in napredovala!

V Studencih pri Mariboru so preteklo nedeljo otvorili novo nemško dekliško šolo. Slavnost je bila prav veličastna. Pri uresničenju šole je pomagal nemški „Schulverein“ iz izdatno podporo.

Nova nemška šola. Prihodnjo nedeljo vrši se v Peklu pri Poličnah slavnostna otvoritev nove nemške šole, t. zv. „Roseggerjeve šole“. Šola je prvakom hudi trn v oku, ali prebivalstvo se nove šole iskreno veseli.

Ljudska tombola v Ptiju se je prav imenito obnesla. Ljudstva je bilo dovolj in za šolsko deco določeni čisti dobiček je velik. Prvo tombolo (kolo za 200 K) dobila je neka učenka, drugo (šivalni stroj) neka železničarjeva soproga in tretjo (šunko s podstavkom) neki okoliški posestnik. Ostalih dobitkov je bilo blizu 400.

Zgradba gimnazijskega poslopja v Celju se bode zdaj menda vendar kmalu uresničila. V državnem proračunu za l. 1912 je namreč v ta namen postavljenih 150.000 K. Skrajni čas je, da se ta zgradba prične, kajti staro poslopje ne odgovarja v nobenem oziru tozadivim potrebnim.

Speci voznik povožen. Posestnik Blaž Kačič peljal se je s polnim vozom na cesti proti Debru pri Laškem trgu. Na vozu je zaspal. V spanju je padel na tla in bil povožen. Pri tem je pridobil take težke rane, da je drugi dan v bolnici umrl.

Vlomi in tativine. Posestniku Francu Plevniku v Bojnu pri Brežicah so vломili tatovi v

omaro in mu ukradli uro, prstan, obleke ter čevlje. — Mlinarju Jos. Stadler v Hrastju pri Brežicah je njegov pomočnik Jože Klančar moke, žitja, otrobov in puško za 100 K ukradel. — V Trbovljah ukradel je delavec Vasil Babek neki gospoj precej perila, krčmarju Ocepel pa obleke in dežnike.

Hrvatske purice. Vkljub temu, da je uvoz prepovedan, pripeljala sta Jaka Poslek in Jože Anderluh iz Hrvatske 150 puric. Pri Rogatcu jim je oblast purice odvzela. Purice bodejo javno razprodane, denar vzame država, trgovca pa se bodeta imela poleg tega še pred kazensko sodnijo zagovarjati.

Utonil je v Drani pri Št. Vidu pri Ptiju vpojeni oberlajtnant L. Mathaus. Nesrečnež, katerega truplo so že našli, zapušča vdovo in 3 nepreskrbljene otroke.

Zaprli so v Ptiju slugo poštnega urada Antona Strasser zaradi poneverjenja pisem v službi.

Nesrečno streljanje. V Ravnah pri Šoštanju hotel je neki 16 letni fantič na čast godu svojega očeta z možnarjem streljati. Možnar pa se je razpočil. Odtrgal je nesrečnemu fantu desno roko do komolca, na levu pa dva prsta. Tudi oko mu je poškodovalo. Da bi se vendar to grdo razvado streljanja enkrat odpavilo!

Belega vrabca z rdečimi očmi so opazili v bližini gostilne „grüne Wiese“ pri Celju. Pač redka prikazan!

Brezsrečna hčerka. Sodniji naznani so hčerko 81 letnega posestnika Andreja Kolar v Škofjovici. Nesrečnega očeta so našli bolanega v ranah in umazanosti. Hčerka je očeta trpinčila in pretepavala.

Neprevidnost. Učencu trgovcev Kosteinsk in Schusheck v Brežicah padla je goreča svečnilka iz rok. Nastal je takoj ogenj, ki je za 18.000 K blaga uničil. Požarniki so ogenj komaj na goreče poslopje omejili.

Umor. Na cesti iz Slov. Bistrice v sv. Martin počakal je viničar Franc Rolo čevljarija Matijo Verbek in ga je iz maščevanja s sekiro ubil. Morilec, ki ima 4 nepreskrbljenih otrok, je že v zaporu.

Vlomili so neznani tatovi v trgovino Mayer v Pobrežju pri Mariboru. Pokradli so 70 kil sladkorja, 24 kil soli in 6 kil žajfe. Škode je za 160 kron.

Pri mašini odtrgal je mizarju Terstenjak v Mariboru 4 prste desne roke.

Cena žetev. Neki Vodušek pokradel je v goricah posestnika Perkovitsch v Rogaški Slavini mnogo grozdja, ter orehov in je vse to počel na nizki ceni v Negavi prodajal. Dali so ga pod ključ.

Oj ti presnete babe! Delavčeva žena Frančiška Kops v Vegrinu, katere mož živi v Ameriki in ji je vedno dovolj denarja pošiljal, počnula je z rudarjem Markom Majcen. Zaljubljena babnica zapušča 2 nepreskrbljena otroka. Majcena zasledujejo tudi zaradi vloma.

Postopac. V Rogatcu so zaprli Viktorja Anderluha, ki je v raznih krajih kradel in postopac hotel čez hrvaško mejo pobegniti.

Uboj. Skoraj nedorasli fantje v Bišu v Slovgor. so napadli posestnika Franca Munda s polneni in ga tako hudo pretepli, da je umrl. Mlade ubijalce Martina Majerič, Johana Firpas, Johana in Jakoba Kranjca so že zaprli. Čudno

da se ravno v najbolj klerikalnih krajih največ ubojev zgodi!

Tez stopnice padel je pri Majdiču v Sp. Hotinjah uslužbeni delavec Carara in obležal s smrtnonevarnimi ranami.

Nezgoda. V Trbovljah je pri sekjanju dryrudarju Alojzu Prelogeru odskočila sekira in zadevala v bližini stojecega rudarja Karla Vodnik tako hudo v levo roko, da ga je težko ranila in so ga morali v bolnišnico odpeljati.

Rudarska nesreča. V Hrastniku padel je rudarju Antonu Ferce „štempel“ na nogo in mu je zlomil.

Trboveljski „ajmoht“ ima zopet svoj šandalček. Pavla Letnik, hčerka jako pobožnih starešev, ukradla je namreč svojemu možu hranilno knjižico; potem se je odpeljala s svojim ljubčekom Traminšek v Ljubljano in vzela iz hranilnice 1000 K. Končno se je čedni parček odpeljal v tajino. Oj ti trboveljska pobožnost!

Zverine. Posestnik Franc Lokošek v Dobru mora biti radi težke rane na nogi v postelji. To so porabile njegova žena in hčerke in se bolnika grozno trpinčile. Polile so ga v postelji z vodo, metale po tleh in pretepavale. Zverinske babe se je sodniji naznani.

V wagon vlomil je v Celju neznanec in ukral del zavoj blaga ter nekaj kož.

Iz Koroškega.

Grafenauer kontumaciran. Preteklo nedeljo imeli so kranjski hujščaki s svojim društvom „Slovenska straža“ v Celovcu neko zborovanje. Udeleženci so se hudo začudili, ker edinega slovensko-klerikalnega poslanca na Koroškem, našega prijatelja Grafenauerja ni bilo navzočega. Nekateri debeli fajmoštri so že šepetal, da je postal Grafenauer nakrat brezverski „liberalec“. Temu nasproti pa bodi sledče pribito: Grafenauer ni „liberalec“ in to tudi ne mara postati, kajti klerikalno preprčanje se dandanes mnogo bolje obrestuje. Ali nekaj drugačega je: Grafenauer ima na svojem posestvu govejo kugo na parkljih in gobcih; pozabil je hleve natanko z žagnano vodo poškropiti in tako se je ta neprijetna bolezen tudi pri njegovi klerikalni govedi razširila. Oblast je tudi „brezverska“ in je govedo našega orglarja kontumacirala. Seveda je bil tudi Grafenauer sam kontumaciran, kajti oblast se ne zanaša na desinfekcijsko moč žagnane vode. Ko bi bil torej Grafenauer na dotednje zborovanje prišel, pa bi se omenjena bolezen prav lahko med pobožnimi klerikalci razširila. V „Š-Mirovem“ uredništvu itak že vladala...

Napredna zmaga. V Prevalju bil je dotednje zasljeni župan g. Leopold Priston zopet za župana izvoljen. Za občinske stavovale so bili izvoljeni gg.: Fr. Lahounig, M. Pausche, A. Hribernig, K. Pogantsch, F. Jurkovič in T. Filipovsky. Črno hujškanje ni nič škodovalo. Čestitamo!

V Svečah v Rožni dolini — tako se nam piše — praznovala je dne 8. oktobra 1911 poldne tamošnja prostovoljna požarna bramba praznik svojega 25 letnega obstoja. Ob tej priložnosti bilo je tudi 5 požarnikov, ki so neprenehoma skozi 25 let člani društva, s častnimi znaki odlikovanih. Ti možejo se gg.: Anton Plautz, Jos. Pack, Peter Kovatschitsch, T. Polanz in Martin Antonitsch. K slavnosti došlo je

Prevesa.

Kakor znano je v celi italijsko-turski vojni najvažnejše vprašanje je, ali bodo Italijci svojo vojsko tudi v Evropo zanesla. Kajti to bi pomenulo hudo vznemirjenje tudi za ostale velevlastni, zlasti za Avstro-Ogrsko. Deloma so to zadevna poročila že prišla. Zlasti se gre tukaj za turško provinco Alabanijo, katere glavno pristanišče je mesto Prevesa. To mesto so Italijani baje že pričeli bombardirati. Naša

Ansicht des Hafens von Prevesa.

slika kaže to važno postojanko, od katere je veliko odvisno, je li bodo vojska tudi našo državo prizadela.

Zobna krēma

KALODONT
Ustna voda 40

Pozor možje!

Kdor lepo in dobro obleko za zimo želi, tisti naj piše po vzorce (muštre). — Velika izbira pravega koroškega domačega sukna (Loden) za obleke in tudi velika zaloga drugega blaga za obleke.

**Veliko presenečenje nikdar v življenju več ta prilika.
600 kosov samo K 4:50.**

Ena krasna počlač, prec. anker-ura z verižico, gré natanko, se garnitira 3 leta, 1 moderna zdana kravata za gospode, 3 nosi naj. robevci, 1 nežni prstan za gospode zim. prav. kam., 1 nežna eleg. garnitura damskega kučka, obstoji iz 1 krasn. koljerja iz orient. biser. mod. ženski kinč s patent-zatvorom, 2 eleg. brazleti za dame, 1 par ubanov patent-haknum, 1 krasno žepno zrcalo za toaleto, 1 usn. denarnica, 1 par manš. knofov, 3 gradni duble zlato s patent-zatvorom, 1 veleleg. album za razgledne, najprej razgledi sveta, 3 směni predmeti, veliki smeh za mlade in stare, prakt. seznamek ljubavnih pismen za gospode in dame, 20 predmetov za korespondenco, in še čez 500 v hiši potrebnih predmetov. Vse skupaj z uro, ki je sama ta denar vredna, košta le K 4:20. Poslje po povzetju ali naprej plačili dunajska centralna razposiljevalna hiša P. Lust, Krakova, št. 738. NB. Ako se dva vozova naročita, pričoli se prima angloški britev. Kar ne dopade, denar nazaj.

Bolečine odstraniti,

vnetje in umazanost ran preprečiti se zamore le z antiseptično vplivajočim obveznim sredstvom.

Že 40 let sem pokazalo se je omehkujoče, vlačino mazilo imenovan Prasko domače mazilo kot zanesljivo sredstvo za obvezne. Varuje rane, pomanjšuje vnetje in bolečine, vpliva hladilno in pospeši zacelestje ter zdravljenje.

Postna razposiljalke vsaki dan.
1 doza 70 h. Pri napred placišti 3 K 16 h.
se 4 doze, za K 7 — pa 10 doz franko na vse postaje avstro-ogrsko monarhije poslje.

Vsi deli embalaže nosijo postavno depozitno varstveno znakmo.

Glavna zaloge — 939

**B. FRAGNER, c. in kr. dvorni literant
apoteke „pri černem orlu“
Praga, Kleinseite, ogel Nerudagasse št. 203.
Zaloge v apotekah Avstro-Ogrske.**

Priložnostni nakup!

Lepa žepna ura z verižico K 3:50.
30.000 komadov

kupljenih, zaradi tega posiljam 1 lepo 36 ur idočo „Gloria“ srebrno anker-rem. uro, svin. kolezij z lepo gravir. oklopjem, s sekundnim kazalcem in lepo pozlačeno ali posrebren. verižico natanceno idočo za te K 3:50. Nadalje ponudim eno pravo pozlačeno 36 ur idočo anker-rem, prve vrste svin. uro s polač. verižico za K 5:—. Triletno pismo jamstvo za vsako uro. Razp. proti povzetju S. Kohane, razposiljalnica svinjskih ur, Krakov št. 279. Neštetično prizanje in narod. Za neugajajoče denar nazaj.

Žagar,

ki je priden in trezen in je že delal pri žagi z motorskim obratom, se takoj sprejme. Plača po dogovoru. Biti mora ledenič. Vprašanja na Hans Hajny, Maribor, Kokoscheggstr. 32.

Pozor pred manjvrednim blagom!

Tomaževa moka

je za vsaki čas in za vse kulture najboljša in najcenejša, gnojilo fosforjeve kisline, čistost, vsebina na skupni fosforjevi kislini ter na oni, ki se v citronovi kislini raztopljujejo, tudi fino mlenje pod znamko „deteljice“ (Kleeblatt).

prodajalne pisarne fosfatne moke
čeških Tomaž-tovaren

Dunaj I., Bauernmarkt 13.

L. F. Slawitsch in Heller v Ptiju Floriani-Platz.

963

Redki priložnostni nakup!

Ali že imate dobro uro?

Ako ne, potem naročite takoj mojo najnovjejošo amerik. 14 kar. zlate-duble-uro.

„Čudež nove dobe“, ki jo, dokler traja zaloga, tudi privatnim po engros-ceni posiljam in ki samo

K 4:25 z. k. stane.

Ta ravnotek ura ima izvrstno 36 urno kolesje in krasno, moderno izpeljavo

1 kos 4 K 25 h — 3 kos 12 K.

Brez rizike, ker je izmenjava dovoljena ev. denar nazaj. — Garancija 3 leta.

Poslje po povzetju ali naprej plačili svote (tudi v znamkah). Kot primerno darilo za dečke priporočam nadalje krasne imit. gloria-srebre-rem. ure natancene na minuto.

Cena z. K. 350. — 3 kos 9:50.

Vsaki ura se doda primerna verižica zaston. Priporočam nadalje mojo novo uro za pisalno mizo, krasno izpeljano, pravi kinč mizo, ki naj bi v nobeni bisi manjkala. Ta košta samo 3 K za kosa.

Michael Horowitz, Krakau
razposiljalna hiša ur. Dietelsgasse Nr. 57.

Mi darujemo 3000 parov čevlj!

Odločili smo se, v svrhu vpeljave naših izvrstnih šepr. usnjati žnorasti čevlj 3000 parov darovati, edino proti odškodnini delavske plače

K 12: — za 3 pare čevlj.

Naši čevlji so velelegantni, iz najboljšega usnja (moderna facon, trajni), in kostajo drugače 3 pari K 36:—. Napravimo vam torej v istini s temi čevljemi darilo in vežemo s tem po pogoj, da priporočate čevlje naše fabrike v krogu vaših znancov. Razumeli boste, da oddajamo le resnično dobre in breznapačne čevlje, ker vendar vsed vsega priporočila na nadaljnje kupčanje računamo in name sele iz teh dobicel' nastal. Vprasanja po naših gratis-čevljih prihajajo prav mnogočetino. Gotovo bode torej v ta namen dolocena imnožina kmalu oddana. Ako hočete to priliko, ki se vam bodo komaj drugič nudila, porabiti, poslajte nam pr. takoj vaše narodilo in dobili boste 3 pare čevlj, s katerimi boste gotovo jasno da je vse resnično. Oddamo vam popolnoma pri vaši želji žnoraste čevlje za gospode ali dame iz najboljšega usnja v vsaki zasejni stekiški ali centimeterski meri. Ako ne do padejo, vzamemo čevlje radovoljno nazaj, tako da je **vsak** risiko popolnoma izključen. — Oddajamo čevlje proti povzetju ali naprej plačili. Naročila je nasloviti na

fabriko obnavljal, Osviečim št. 345 Avstr. 930

Pozor možje!

Cela pripadajoča oprema (Zuggehör) za celo obleko stane 4—8 kron. — Kdor hoče po nizki ceni kupiti, tisti naj piše po vzorce (muštre) na tvrdko

Na

razpis Ceres-dari v znesku K 30.000

ne pozabiti!

Natančnejši pogoji pri vseh trgovcih.

Opažka za živinorejo!

Ker se je pokazalo, da so vsa dosedajna sredstva za živinorejo popolnoma brezuspešna, deloma pa celo škodljiva in jih nihče noč več kupovali in rabili, naši smo tudi za naše kraje celo noč najzivrstnejše kemične preparate (prške) iz rastlin z fosforovim kislinom za živinorejo, kateri pripravljajo in prodajajo več let in najzivrstnejšim uspehom tvrdka „Pan“ na Dunaju, IV/1 Technikerstrasse 5, in je kupuje in rabi že več let previsrena cesarjeva družina za živinorejo, kateri so po vseh drugih delzelah in krajih vsled najzivrstnejšega uspeha pred vsemi dosedajnimi klajnimi prški najbolj razširjeni, ker se najzivrstnejše obnesejo za rast, zdravje, rast in debelost mladcev in stare vsakovrstne živine, posebno pa za živinorejo, rast in debelost svinj, ter branjajo pred kužno bolezni (kugo) kuso tudi govejo živino kakor konje.

Ker ima tvrdka „V. Leposcha v Ptiju“ kot edina prodajalka veliko zalogo teh prškov, in ti so:

1. „Pan“ živinski pršek (Pan Viehhalk) cena 5 kg 3 K 50. brez pošte.
2. „hranilni“ („Futterkalk“) 5 " 2 K 35 " "
3. " redilni izvleček („Nährextrakt“) 5 " 5 K 80 " in
4. " izvanredni pripravek za konje („Nährextrakt für Pferde“) special-preparat cena 5 kg 5 K 80 brez pošte, priporoča se, kot najzivrstnejše prške vsem posestniki živine!

V. Leposcha v Ptiju.

Spreten uradnik

se išče za večje tovarniško podjetje: Kristjan, 22—28 let star, neoženjen, popolnoma zmožen slovenskega in nemškega jezika. — Obča in trgovska izobrazba. — Ponudbe pod: **A. B. na upravo tega lista.**

948

Ura za verižico!

1 ura samo za K 1:90.

Zaradi nakupa velikih množin ur razposilja spodaj stojec eksportna hiša: eno krasno pozlačeno, 36 urno preciz. anker-uro z lepo verižico za samo K 1:90, kakor tudi 3 letno pismeno garancijo. Pošilja po povzetju **eksportna hiša ur F. Windisch, Krakova St. U.**

NB. Za kar ne dopade, denar nazaj.

Majer

se sprejme z novembrom. Naslov:

Frh. v. Twickel'sche
Gutsverwaltung Maribor.

Graščina Gamsenegg, pošta Gutenstein.
Koroško sprejme:

- 1 majer (ev. oženjen) mesečna plača K 22:—
 - 1 konjski hlapec " " " " 20:—
 - 2 hlapca za govedo " " " " 16:—
 - 1 svinska dekla " " " " 14:—
- Vsi prosti stanovanje in hrano. Vstop v službo s 1. januarjem 1912. Več pove **mestna posredovalnica služb v Ptju.**

955

50 kron in več si lahko

Za obisk privatnih kupcev z blagom (tuhom) za gospode in dame se proti visoki proviziji, po nežnejši tudi proti fiksnu spremenjeno pri prvi razp. tuha. Ponudbe pod: „Weltfirm“ 92462“ na ekspedicijo anonc 951 M. Dukes Nfig. Dunaj L/1.

Zastopniki in potniki!

906

Zdaj imate priložnost

Nam se je posrečilo še kupiti zimsko blago po nizki ceni in to priložnost ponujamo tudi vam!

Pridite v našo veliko trgovino in si poglejte blago in ceno, ta trud se vam bo izplačal.

S tem se vam priporočamo

L. F. Slawitsch & Heller, trgovci v Ptiju.

Zajamčeni

uspeh

**drugače
denar nazaj**

**Zdravniška
priznanja o
izvrstnem
vplivu**

**Med. dr. A. Rix
krema za prsa**

neškodljivo, se rabi zunaj, trajni senzacionalni uspeh!
Lepa prsa, polne, kreke forme tripla za vsako starost
v kratkem času.

Poizkusna doza K 3.—, velika doza ki zadostuje za polni uspeh
K 8.—

Neprijetne lasi

v obrazu odpravi tekom 5 minut dr. A. Rix -> Haarenferner, cena K 4.—. Vse medicinski, oblastveni preiskani preparati.

Kosmetisches Dr. A. Rix Laboratorium.

Wien IX, Berggasse 17/K 920

Razpošilja diskretno po povzetju, ali pa franko proti naprej plačilu svote.

Peter Kostič-a naslednik Celje
na glavnem trgu zraven apoteke

priporoča svojo zalogo: otročji igrač, raznih vrst usnatega blaga, kakor kofre, taške za šolo, za nakupovanje in za denar, toaletne reči, pisanine in kadijne predmete. Razne stvari iz jekla npr. bestek, žlic, nož za žep in prave Solinger britve itd. Blago iz celuloida in roga, kako tudi pletarsko blago npr. korbe za potovanje vseh vrst. Razno blago iz stekla in porcelana, talarje, piskre, sklede, flaše, glaže in druge v to stroko spadajoče reči. Bazarni oddelek že od 20 vin. naprej. Pesečno lepe reči pa za **60 do K 120.**

Tretni pridni 932

kletarski delavec,

ki ima tudi vse domače delo opraviti, se takoj sprejme. Vpraša se pri upravnemu „Štajerca.“

Brata Slawitsch

v Ptiju

Franzplatz in Ungargasse priporočata izvrskne sivalne stroje (Nähmaschinen) po sledeci ceni:

Singer A ročna mašina K 50—
Singer A K 60— 70—
Dürkopp-Singer K 70— 80—
Dürkopp-Ringschiff za šivilje K 180—
Dürkopp-Zentralbobbin za šivilje K 140—
Dürkopp-Ringschiff za krojade K 160—

Dürkopp Zentralbobbin mit versenkarem Oberteil, Luxusausstattung K 160—
Dürkopp-Zylinder-Elastik za čevljare K 160— 180—
Minerva A K 120—
Minerva C za krojade in čevljare K 160—
 Howe C za krojade in čevljare K 90—
Deli (Bestandteile) za vsakovrstne stroje. — Najne cene so nižje, kakor povsod in se po pogodbi plačuje ludi lahko na obroke (rate).
Prosimo, da se naj vsak zaupno do nas obrne, ker solidnost je le tistim znana, kateri imajo mašine od nas.

Cenik brezplačno.

6

Ljudska kopelj mestnega

kopalnišča v Ptiju.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (blagajna je od

12. do 1. ure zapira); ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure popoldne.

1 kopelj z vročim zrakom, paro ali „Brausebad“ z rjavo K — 60; postrežba K — 10.

da si prisrbite zimsko blago.

Saj veste kaki časi so, in vsak gleda, da ceneje kupi.

L. F. Slawitsch & Heller, trgovci v Ptiju.

**Najnovejša iznajdba! Radium
svitla budilnica**

20 cm visoka, nikel, ciferčica in kazalci so obdelani z substanco, ki vsebuje radijum, se sveti krasko lepo v temi, tako da se lahko čas natančno čita. Moč te svetlobe večna (ni fosfor).

Cena za en kos K 4—
z dvojnim zvoncem K 5—
s štirimi zvonci K 6—
z godbenim kolesem K 8—
Babij-budilnica brez radijuma K 2—

881 3 leta pism. garancije. Pošlje po povzetju

Max Böhnel

Dunaj IV., Margaretenstr. 27/25.

Originalni fabriški cenik zastonj.

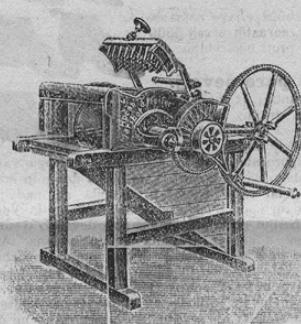
J. Pfeifer v Hočah

(Kötsch pri Mariboru.)
Tovarna kmetijskih in poljedelskih strojev. Livarna za železo in medenino ali mesing. — Stavba za žage in mline po najnižji ceni.

Novo zboljšane mlatičnice za roko K 120

" " " " in Gepelj 140

" " " skopanje ra roko in Gepelj 200

Ceniki naj se zahtevajo brezplačno.

Gepelj

za gonitbo mlatične s konji ali voli po novi postavki proti nezgodni izdelani, populoma zakrito izdelani od 160 do 180 krov brez lesa. Za vse eno letno jamstvo.

Kdor

nima mlatičev naj si kupi mlatično št. 3, ki dostavi mlatiče populoma, katera slamo celo nič ne pokvari in je za skopno rabo.

Najlepše prašičke!

Najkrepkejše živali!

Najplodovitejše plemanske svinje! Najizdatnejše pitane prašiče!

imajo od vseh lastnikov svinj vedno oni, ki dajo navadni krmil Še Fattingerjevi „Lucullus“

in to stalno. Pri tem ostanejo svinje vedno zdrave in žrejo rade. Krmiljenje z „Lucullus“ ni samo najplivnejše, temveč tudi najcenejše, ker se z 2 kg „Lucullus“ površje ali naprej platiču

Max Berger, Deschenitz št. 344/a (Böhmerwald). Brez rezike, ker je izmenjava dovoljena ali se vrne denar. Bogato ilustr. cenik o posteljnem blagu zastonj. 7-8

cenik brezplačno od fabrike živalskih krmil

Fattinger & Co. z. o. z.

Inzersdorf pri Dunaju.

Čez 3.000 priznanj, več kot 350 prvih dobitkov.

Ceno pemsko

perje za postelj!

5 kil.: novo šlisano K 9 60, boljše K 12—, belo, daunom podobno šlisano K 18—, K 24—, snežno belo šlisano mehko kot daune K 30—, K 36—. Pošlje franko po povzetju. Izmenjava in vrnetev proti poplačlu poštne dobitjeni. Benedikt Sachsel, Lobes št. 89 pri Plznu, Češko.

833

Hiša

na Bregu pri Plju, zelo bližu mesta z lepim vrtom in pritiskanimi se proda. Poizvedbe pri Tereziji Kukovec, Breg pri Ptiju, štev. 15. 921

Učenec

se sprejme v trgovini železa, stavbenega in spicerijskega blaga ter dodelnih produktov Alois Matschek, Maribor, Triesterstrasse 23—25. 927

Najboljša pemska razprodaja!

Ceno perje za postelj!

1 kg sivih šlisanih 2 K; boljših 2 K 40 h; na pol belih 2 K 80 h; belih 4 K; belih mehkih 5 K 10 h; 1 kg najfinjejših snežno belih, šlisanih 6 K 40 h, 8 K; 1 kg flaura (Daunen) sivega 6 K, 7 K; belega 10 K; najfinjejši princi 12 K. Ako se vzame 5 kg, potem franko.

Gotove postelje

iz krepkega rdečega, plavega belega ali rumenega nankinca, 1 tuhen, 180 cm dolg, 120 cm širok, z 2 glavnimi blazinami, vsaka 80 cm dolga 60 cm široka, napolnjene z novim, sivim, trajnim in flaminškim perjem za postelje 16 K; pol-danne 20 K; daune 24 K; posamezni tuheni 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; glavne tuhne, 200 cm dolge, 140 cm široke, 18 K, 14 K, 16 K, 17 K, 18 K, 21 K; glavne blazine 90 cm dolge, 70 cm široke 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70; spodnje tuhne iz močnega, pisanega grada 180 cm dolge, 116 cm široke 12 K 80, 14 K 80. Se pošlje po povzetju od 12 K naprej franko. Izmenjava franko dovoljena. Kar se ne dopada denar nazaj.

S. Benisch, Deschenitz Nr. 716.

Češko bogato ilustrirani cenik gratis in franko. 759

**Zastopnik:
Rudolf Blum & Sohn**

obrt za kleparstvo in pokrivanje streh **Maribor**, ogelj Carneri- in Hilariusstrasse.